

MERDEKA

Nr 47 - december 2010

ÖSTTIMOR

Information

Östtimors engagemang i internationell fredsdialog

Henrik Hammargren, verksam vid Sida sedan 1994 och chef för Sidas avdelning för Mänsklig Säkerhet, talade vid Östtimorkommitténs medlemsmöte den 25 oktober om ovanstående tema. Begreppet "mänsklig säkerhet" är inom Sida ett organisatoriskt begrepp som spänner

över fyra arbetsområden – fredsfrämjande, säkerhetsfrämjande, humanitär policy samt biståndseffektivitet i sviktande stater. Begreppet inkluderar hur man i post-konfliktsamhällen ska hantera bland annat kvinnors deltagande i fredsprocesser, små och lätta vapen inklusive minor, humanitära principer samt efterlevnad av internationella principer kring biståndseffektivitet.

Väl genomförd konferens

Henrik deltog i april både i ett givarmöte och den efterföljande konferensen "Internationell dialog, fredsskapande och statsbyggnad" som hölls i Dili med 160 deltagare från 60-70 länder (se Merdeka, nr. 45). Han betonade att arrangemanget i ett nytt konferenscentrum fungerade förträffligt, och att genomförandet av konferensen var imponerande trots komplikationer som tolkning till engelska, franska, spanska och portugisiska. Konferensen var också ett sätt för Östtimor att visa upp sig inför omvärlden. 14 konfliktdrabbade länder hade tagit initiativ till mötet som är en del av ett internationellt engagemang i samarbete med Organization

Fortsättning på sida 7

**Nyheter från Östtimor,
Västpapua, Aceh och Indonesien**

Merdeka & ÖsttimorInformation

Östtimors engagemang i internationell fredsdialog	1
Redaktören har ordet	3
Västpapua - långvarig ockupation	3
Generalsekreterarens Östtimorrapport	5
Presidentens statsbesök till Nederländerna inställt	5
Utveckling, statsmakt och fred	6
Aceh—kortfakta	8

A01 2010-12-02

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.

Prenumeration 125 kronor för 4 nummer
Lösnummer 35 kronor
Östtimorkommittén
c/o Pollák
Wiboms v 12, 2 tr
171 60 SOLNA
Tel 08-27 24 27
epost pren@osttimorkommitten.se
Plusgiro 1 81 92-5

Merdeka & ÖsttimorInformation

Ansvarig utgivare:
Gabriel Jonsson

Redaktör:
Gabriel Jonsson

Redaktionsadress:
Gabriel Jonsson
Råsundavägen 24, 2 tr
169 67 SOLNA
redaktor@osttimorkommitten.se
Tel 08-33 62 47

Layout:
Östtimorkommittén

Adresser:
Föreningen ett Fritt Papua
c/o Jonsson
Råsundavägen 24, 2 tr
169 67 SOLNA
Plusgiro 4 19 12 84-1

Östtimorkommittén
c/o Jonsson
Råsundavägen 24, 2 tr
169 67 SOLNA
Plusgiro 1 81 92-5

Tryck:
Daus Tryck & Media AB

ISSN Nr: 1402-2559

Annonspriser på begäran

Redaktören har ordet

Det har under den senaste tiden knappast rapporterats alls i svensk press om den indonesiska övärlden. Kunskapskanalen visade dock i oktober en film av dokumentärfilmaren Max Stahl om kvarlämningar efter Santa Cruz-massakern den 12 november 1991. Endast ett fåtal av de kroppar som hade grävts fram kunde identifieras. Man får hoppas att fler anhöriga kommer kunna finna offren.

Tack vare att regeringen mera aktivt har börjat använda oljefonden gör ekonomin framsteg, framförallt i Dili. Förhoppningsvis kan de projekt som genomförs i liten skala med hjälp från bl.a. Australien skapa förutsättningar för en ekonomisk utveckling den dag då olje- och naturgastillgångarna sinar.

Östtimorkommittén höll ett höstmöte i oktober, då Henrik Hammargren från Sida talade om Östtimors engagemang i internationell fredsdiallog. Presentationen har vi med i en artikel med just den rubriken. Till innehållet om Östtimor hör även sammanfattningar av FN-chefens senaste rapport om läget i landet och en artikel av den australiske professorn och Östtimor-experten Damien Kingsburys artikel om sambandet

mellan utveckling, statsmakt och fred i landet.

I övrigt skriver vi om att den indonesiske presidenten Susilo Bambang Yudhoyono i oktober ställde in ett statsbesök i Nederländerna på grund av en grups begäran att en domstol skulle låta gripa honom under besöket p.g.a. övergrepp mot mänskliga rättigheter i Indonesien. En längre artikel tar upp situationen i den föga uppmärksammade konflikten i Västpapua under den indonesiska ockupationen, som började med den regisserade folkomröstningen 1969. Artikeln berör både mänskliga rättigheter och den demografiska situationen i området, delvis på basis av nyligen offentliggjorda hemliga dokument och en video med tortyrbilder från området.

Till sist ska jag meddela att kommitténs ekonomi är mycket ansträngd och att den därför välkomnar alla bidrag för den fortsatta utgivningen av Merdeka & ÖsttimorInformation. Vi planerar att även under 2011 ge ut fyra nummer och tackar därför i förväg alla som är beredda att skänka en slant för att kunna säkerställa utgivningen.

Gabriel Jonsson

Västpapua – långvarig ockupation

Västra delen av Nya Guinea förblev holländsk koloni fram till 1962. Då kom Nederländerna och Indonesien fram till att området skulle stå under FN-förvaltning under sex år, varefter en folkomröstning skulle hållas om områdets status. Indonesien tog snart kontroll över området och Rörelsen för ett fritt Papua (OPM) bildades 1965 för att protestera mot anspråket på området. I en "omröstning" 1969 deltog 1.026 av indoneserna utvalda papuaner, som under vapenhot röstade för integration med Indonesien. FN godkände denna regisserade "omröstning". Därför är Västpapua internationellt erkänt som indonesiskt territorium, något som säkert är en av anledningarna till att den internationella solidaritetsrörelsen för Västpapua aldrig har varit lika stark som för Östtimor under 1990-talet. Annars är likheterna vad gäller övergrepp mot de mänskliga rättigheterna stora.

Tortyrvideo

Otaliga övergrepp har sedan 1960-talet begåtts av Indonesiens militär i Västpapua, men det blir nästan aldrig en världsnöhet. Förklaringen är att landet är stängt för oberoende journalister och observatörer, som inte får besöka det officiellt. Men för ungefär en månad sedan kom det plötsligt ut en nyhet internationellt från Västpapua. Anledningen var att någon på internet hade lagt ut en kort video i vilken indonesisk militär utför tortyr av papuaner under förhör.

De soldater, som förhörde papuanska fångar, slog, trampade och även brände könsorganen samt hotade att döda fångarna. Efter två dagar hade videon tagits bort

från Youtube. Det sägs också att hemsidorna för några internationella NGO, såsom Amnesty International och Survival International, var mystiskt blockerade. Trots att videofilmen så snabbt hade tagits ner från Youtube, hade den redan hunnit spridas. Du kan fortfarande se ett reportage och avsnitt på <http://www.youtube.com/watch?v=wxHTpQho5es&feature=related> respektive <http://slackbastard.anarchobase.com/?p=21521> och <http://www.singsupplies.com/showthread.php?p=591023>.

Det är värt att notera att Indonesien inte har ratificerat "Konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning" (CAT).

Nya dokument om övergrepp

Nyligen har den amerikanske journalisten Allan Nairn publicerat hemliga dokument om de indonesiska specialstyrkornas Kopassus pågående aktiviteter i Västpapua. Dokumenten offentliggjordes inför att USA:s president Barack Obamas i början av november gjorde sitt första statsbesök i Indonesien, där han levde som barn i fyra år. Efter 12 års bannlysning får Kopassus, som är ökända för sina brott mot mänskliga rättigheter, åter amerikansk utbildning.

Och samtidigt som Obama talade om mänskliga rättigheter, visar de publicerade dokumenten att Kopassus inriktar sig mot kyrkor och civila. På Kopassus lista över fiender står en baptistpastor i Västpapua högst upp.

När USA återupptog hjälpen till Kopassus i juli var kamp mot terrorism motiveringen, men dokumenten visar att Kopassus faktiskt systematiskt har civila som måltavlor. En detaljrik, hemlig 25-sidig rapport av en Kopassus-enhet i Kotaraja i Västpapua anger obehövande civila som dess främsta "fiende". De kallas för "separatistisk politisk rörelse", dokumentet räknar upp de som sägs vara dess 15 främsta ledare och diskuterar "fiendens stridsordning". Alla uppräknade är civila, det börjar med ordföranden för baptistsynoden i Västpapua, Socrates Sofyan Yoman. Nummer två på listan är Markus Haluk, ledare för Association of Indonesian Middle Mountains Students (AMPTI) och en frispråkig kritiker av säkerhetsstyrkorna och den amerikanska gruvjätten Freeport McMoRan. De andra är evangeliska pastorer, aktivister, traditionella ledare, lagstiftare, studenter och intellektuella liksom lokala ledare och ledaren för Västpapuas muslimska ungdomsorganisation.

Det hemliga Kopassus-dokumentet anger att i dess område bor 400.000 personer och att dess civila, som de betraktar som politiska är "mycket farligare än" någon beväpnad opposition eftersom de beväpnade grupperna "knappast gör något", men de civila - med folkligt stöd - har "nått världen utanför" med sin "besatthet" av "merdeka" (självständighet/ frihet) och envisas med att "sprida frågan om allvarliga brott mot de mänskliga rättigheterna i Papua", det vill säga "mord och bortföranden som utförs av säkerhetsstyrkorna".

När vi når honom för en kommentar, skrattar pastor Socrates Sofyan Yoman, när han får höra att han står överst på Kopassus lista. Han säger att kyrkorna är mål för TNI/Kopassus, därför att "vi inte kan ha överseende med tortyr, kidnappningar och dödande". Och att han har fått anonyma dödshot hela tiden, överallt, men att han som kyrkoledare måste stå ut med det. Det verkliga problemet drabbar Papuas fattiga, som "dagligen lever i nöd och rädsla".

Markus Haluk sade att han ständigt följs till fots och av motorcyklar, har varit målet för uppenbara försök att döda honom och får så många SMS med dödshot att han har svårt att hinna med att arkivera dem av historiska och säkerhetsskäl. Ett hot, skrivet flera månader efter att hans namn dök upp som ett mål på Kopassus lista, lovade att halshugga honom och begrava huvudet på 200 meters djup, medan ett annat föreställde sig hans huvud som en saftig frukt att ätas och sväljas av säkerhetsstyrkorna. Men som en känd person i Papua åtnjuter Haluk, tror han, en sorts skydd eftersom, när han arresterats av säkerhetsstyrkor, så har det utlöst gatukravaller. Papuaner i byarna, sade han, har inga sådana fördelar. För dem gäller att när de blir mål för Kopassus "kan de dödas. Finns det en rapport om dig, så kan du dö." Också de andra på listan har liknande erfarenheter.

Marginaliserad inhemsk befolkning

Ytterligare en aspekt av det indonesiska styret är att den inhemska befolkningen känner sig marginaliserad av

politiska, ekonomiska och demografiska skäl. Västpapua, som är lika stort som Sverige, har av den indonesiska regeringen administrativt i samband med den så kallade *Autonomi Khusus* (speciell autonomi) eller i förkortning "Otsus" delats upp i två provinser, Papua Barat (Västpapua) och Papua med huvudorterna Manokwari respektive Jayapura. En annan beteckning för Jayapura är Port Numbay, som staden populärt kallas av befolkningen.

Papua Barats landareal är 97.024 km² och Papuas 309.024 km². Det finns rykten om att landet ska delas upp igen i en eller två provinser till, men ännu vet ingen när det sker.

Trots att Otsus innebär att en papuan är guvernör och att de enorma naturtillgångarna exploateras i full fart, får inte papuanerna någon nytta av intäkterna från dem för att förbättra sina levnadsvillkor utan de blir fattigare och marginaliserar i sitt land. En annan allmän uppfattning bland papuaner angående den speciella autonomi är att den bara splittrar befolkningen. Den är lik den urgamla kolonialpolitiken "söndra och härska".

På grund av de nämnda orsakerna demonstrerar folk mot Otsus, till exempel var det den 18 juni 2010 en stor demonstration med tiotusentals deltagare framför det lokala parlamentets (DPR) byggnad i Jayapura mot den speciella autonomi och för Västpapuas självständighet.

Folkräkning

I år ägde en folkräkning rum i Indonesien inklusive Västpapua. Resultatet, som publicerades av Indonesiens statistiska byrå (BPS), visar att det i provinsen Papua Barat finns 760.855 invånare varav 402.587 män och 358.268 kvinnor. Provinsen Papua har 2.851.999 invånare, 1.510.285 män och 1.341.714 kvinnor.

Eftersom folkräkningen inte specificerar etnisk tillhörighet, är det svårt att få en klar bild av hur många papuaner det finns i Västpapua nu. Statistiken visar bara att befolkningstillväxten i Papua Barat från 2000 till 2010 var 3,46% medan genomsnittet i Indonesien var 1,47%. Indonesiens regering har uppmuntrat indoneser i tätbefolkade områden som Java och Madura att flytta till andra öar, där det finns mer plats, framför allt Västpapua. Enligt *Inside Indonesia*, nummer 97, hade 1980 90.000 människor transmigrerat till Västpapua, medan det totala antalet 1990 uppgick till 260.000.

I en folkräkning år 2000 anger BPS andelen transmigranter i Västpapua till 32% (708.425 personer) och andelen papuaner till 68% (1.505.405 personer). Dessa siffror har av olika skäl ifrågasatts, särskilt som provinsens administration angav 48% (1.145.965) icke-papuaner och 52% (1.241.462) papuaner. I vart fall så minskar papuanernas andel av befolkningen.

Slutligen kan tilläggas att 2010-års folkräkning enligt Indonesiens statistiska myndigheter visar att Västpapua är den fattigaste regionen i hela Indonesien.

Hendrik Amahorseja, Gabriel Jonsson och Tommy Pollák

Generalsekreterarens Östtimorrapport

FN-chefen Ban Ki-Moons senaste Östtimorrapport (United Nations S/2010/522) omfattar perioden 21/1-20/9 och distribuerades till säkerhetsrådets 15 medlemsländer den 13 oktober. Rapporten kom till i enlighet med säkerhetsrådets resolution 1912 som förlängde mandatet för United Nations Integrated Mission in Timor-Leste (UNMIT) fram till den 26 februari 2011. Efter introduktionen, som utöver de angivna uppgifterna innehåller data om UNMIT-personalen, behandlas den politiska utvecklingen sedan januari 2010. En nationell utvecklingsplan för åren 2011-2030, som identifierar jordbruk, naturtillgångar och turism som de strategiska områdena för att befrämja ekonomisk utveckling, lades fram. Avsikten är att Östtimor ska förvandlas från ett låginkomstland till ett högre medelinkomstland år 2030. I februari utsåg parlamentet ett anti-korruptionsombud, korruption är en prioriterad fråga. I juli antog parlamentet regeringens kompletteringsbudget. Säkerhetsläget var stabilt. Det rapporterades dock om incidenter med indonesiska soldater inblandade längs gränsområdena till enklaven Oecussi i Västtimor, där gränsdragningen är olöst.

Människorättsbrott

Avsnitt tre handlar om att befrämja mänskliga rättigheter och att skipa rättvisa. Det kom in rapporter om brott mot de mänskliga rättigheterna av den nationella polisen och militären, framförallt i form av misshandel och övervåld. Få av de ansvariga ställdes inför rätta. Även många sexuella brott förekom, likaså våld i hemmen. Den 3 mars meddelade Dilis distriktsdomstol att 24 av de 28 åtalade för attackerna mot president José Ramos-Horta och premiärminister Xanana Gusmão den 11 februari 2008 dömdes skyldiga, men redan den 27 augusti frigavs 23 personer.

Åtgärder vidtogs för att stärka rättsväsendet i samarbete mellan United Nations Development Programme och Office of the United Nations High

Commissioner for Human Rights i form av bland annat utbildning och seminarier. Den 26 januari under-tecknade riksåklagaren och Indonesiens nationella människorättskommission en överenskommelse om att implementera rekommendationerna i sannings- och vänskapskommissionens respektive sannings- och försoningskommissionens rapporter. Den 20 september hade UNMIT:s avdelning för att undersöka allvarliga brott avslutat 163 av inalles 396 brottsfall. Undersökning pågick av 29 andra fall.

Ekonomisk utveckling

Avsnitt fyra behandlar stöd till ekonomisk utveckling och humanitär hjälp. Framsteg rapporteras ha gjorts när det gäller att uppnå FN:s millenniemål för utveckling. Tillväxten väntas bli 10.4% under 2010 tack vare ökade statsutgifter. Världsbanken bedömer att fattigdomsnivån har sjunkit från 49% av befolkningen år 2007 till 41% i år. Oljefonden uppgick i mars till 6.2 miljarder dollar. I samband med att det tredje mötet med Östtimors givare hölls den 7 april presenterade Gusmão en sammanfattning för dem av den nationella utvecklingsplanen. Den 8-10 april höll Östtimor med stöd från Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) det första mötet för "Internationell dialog, fredsskapande och statsbyggnad" med deltagare från över 50 länder och internationella organ. UNMIT bistod i juli de över-svåmningsdrabbade områdena Covalima längs sydkusten och distriktet Dili.

De två avslutande avsnitten handlar om finansiella aspekter av UNMIT respektive observationer. Generalförsamlingen anslåg i resolution 64/276 218.8 miljarder dollar för perioden 1/7 2010-30/6 2011. Den 31 augusti hade de fredsbevarande operationerna sammanlagt kostat cirka 4.8 miljarder dollar. Det betonas att alla politiska partier, inklusive oppositionen, hade demokratiskt framfört sina ståndpunkter.

Gabriel Jonsson

Presidentens statsbesök till Nederländerna inställt

Indonesiens president, Susilo Bambang Yudhoyono, skulle på inbjuden av drottning Beatrix flyga till Amsterdam den 5 oktober för ett tre dagar långt statsbesök i Nederländerna. Den 5 oktober samlades presidenten och hans delegation i VIP-rummet på militärflygplatsen Halim Perdanakusuma, som ligger utanför huvudstaden Jakarta, för att flyga till Amsterdam. Plötsligt höll presidenten presskonferens och meddelade att han är förhindrad att åka till Nederländerna.

På presskonferensen sade han bland annat att under de senaste dagarna hade en grupp lämnat in en begäran

till en domstol angående mänskliga rättigheter i Indonesien och begärt att domstolen skulle gripa honom under hans statsbesök. I gruppen ingår nederländska medborgare och anhängare av Republik Maluku Selatan (Sydmoluckernas Republik), RMS. Vad han inte kunde acceptera var att domstolen beslutat att arrestera honom under ett statsbesök i Nederländerna efter att landet bjudit in honom.

Vågade ej resa

Trots en försäkran från den nederländska regeringen att

inte arresteras honom, vågade inte presidenten resa till Amsterdam. Under presskonferensen sade han inte vad RMS egentligen är, kanske för att undvika att det skulle kunna tolkas som att han erkänner dess existens. På Moluckerna och i andra delar av Indonesien sitter RMS-anhängare i fängelse. Deras brott var att de hade demonstrerat genom att visa RMS flagga eller genom att inneha den.

De fängslade personerna dömdes till långa fängelsestraff. Medan de flesta arresterade religiösa terrorister fick maximalt sjuåriga domar fick RMS-anhängare fängelsestraff på mellan 15 och 20 år. Det sägs att det för närvarande finns 90 politiska fångar som är RMS-anhängare. Ofta utsätts RMS-fångarna för tortyr av myndighetspersoner, särskilt av dem som tillhör den speciella enheten, Densus 88. Några av fångarna har blivit förlamade och det har även inträffat dödsfall (om dem har vi tidigare skrivit i vår bulletin).

Den brutala tortyren var en av orsakerna till att RMS exilregering under ledning av John Watilete lämnade in en ansökan till Internationella domstolen i Den Haag att arresteras Indonesiens president för brott mot de mänskliga rättigheterna.

Del av Östra Indonesien

När det gäller RMS är det värt att notera att Syd-moluckerna var en del av Negara Indonesia Timur (NTT – Östra Indonesiens Republik). NTT, liksom Republiken Indonesien, var delstater i Republik Indonesia Serikat (RIS – Indonesiens Federativa Republik). RIS bildades enligt överenskommelsen som undertecknades mellan Konungariket Nederländerna och en delegation från Indonesien på konferensen i Amsterdam den 27 december 1949. RIS består av 16 delstater, bland annat Republiken Indonesien, Negara Indonesia Timur, Negara Pasundan (Västra Java), Negara Jawa Timur (Östra Java), Madura etc.

Överenskommelsen stipulerar att varje delstat har rätt att bli självständig. RMS proklamerade sin självständighet i Ambon den 25 april 1950. Men den 17 augusti samma år annullerade Sukarno ensidigt överenskommelsen från 1949. RIS blev RI och landsatte sina trupper på Moluckerna för att eliminera RMS. Kriget pågick till 1963.

Hendrik Amahorseja

Utveckling, statsmakt och fred

Professor Damien Kingsbury, som är verksam vid Deakin University i Melbourne, publicerade i år i tidskriften *Journal of International Peacekeeping* en artikel om sambandet mellan utveckling, statsmakt och fred i Östtimor ("Policing, Rule of Law, State Capacity and Sustainable Peace in Timor-Leste"). En stark statsmakt är en förutsättning för utveckling, som innebär att staten svarar för grundläggande social service och skapar det ekonomiska och politiska ramverk inom vilken utvecklingen äger rum. Om staten inte lyckas uppfylla dessa uppgifter, ökar konfliktrisken. Det beror på att statens legitimitet som garant för utveckling minskar och att den sociala frustrationen ökar, vilket leder till en hårdare kamp om knappa resurser. Under sådana förhållanden kan bekanta förhållanden såsom etnicitet bli en sammanhållande kraft för sociala grupper som står i motsättning till alternativa och ofta rivaliserande grupper. En sådan situation var i grund och botten bakgrunden till krisen som bröt ut i Östtimor 2006.

Svag stat

Östtimor är det första exemplet på att FN från grunden har byggt upp ett land. Uppfattningen var först att arbetet var framgångsrikt. Från och med 2003 minskade omvärldens stöd som en följd av kraven utifrån på att reducera kostnaderna nationsuppbyggnaden hade medfört. En annan anledning var att Östtimors elit konkurrerade om makten. Och det fanns dem som ville ha ett slut på vad man ansåg vara neo-imperialism. Den socio-kulturella grunden för att bygga upp en ny stat var dock svag.

Som en följd av att världssamfundets engagemang snabbt minskade utan att en funktionsduglig administration hade skapats, var det svårt för Östtimor att få staten att fungera. Därför var landet år 2005 på väg mot en kris. Missnöjet med en allt mer auktoritär regering ökade och spänningarna inom armén växte. Poliskåren ansågs vara brutal och korrupt och hade ett allt sämre förhållande till armén på grund av tvister om lönenivåer, tillgång till utrustning och ansvarsområden. I mars avgick omkring en tredjedel av armén och inledde protester mot regeringen som eskalerade till upplopp. Dessa krävde 37 människoliv och gjorde mer än 150.000 människor hemlösa. Den 25 maj sköt armén ihjäl åtta obeväpnade poliser. Respekt för lagen och uppfattningar om rättvisa var som en följd av den godtyckliga portugisiska rättstillämpningen och missbruket av lagen under den indonesiska ockupationen 1975-1999 nu ej förankrade, vilket bidrog till att människor tog rättvisan i sina egna händer genom att begå hämn-daktioner.

Nu var landet på väg mot inbördeskrig, men tack vare internationella militär- och poliskontingenter, i kombination med en kraftig ökning av det internationella biståndet, klarade man sig ur den risken. Vid detta tillfälle fungerade inte poliskåren, vilket var den viktigaste orsaken till att staten var nära att kollapsa, och behövde därför byggas upp en andra gång för att möta sina uppgifter i det sedan 2002 självständiga landet.

Gabriel Jonsson

Fortsättning från sida 1

for Economic Cooperation and Development (OECD).

År 2005 hölls ett möte i Paris om biståndseffektivitet, varefter ett uppföljande möte hölls i Accra. Vid mötet i Accra var det första gången som ett antal partnerländer samlades under den gemensamma problematik som kallas svaga stater ("fragile states"). Det finns dock ingen gemensamt accepterad definition av termen. Värdet i att arbeta utifrån denna gemensamma agenda är att den utmaning som behandlar stats- och fredsbyggnad blir tydligare. Förutsättningarna för biståndsarbete i dessa typer av länder och situationer är komplexa och unika men har alla gemensamma utmaningar. Biståndsgivare har idag en stor uppgift när det gäller att utveckla och anpassa sitt stöd för att bättre hantera dessa utmaningar. En komplicerande faktor är att dessa situationer ofta präglas av legitimitetsproblem och hög risk för korruption. Riskbilden för givare gör att man tenderar att arbeta genom humanitärt bistånd istället för att göra ordentliga satsningar på långsiktig statsbyggnad och stöd till fredsprocesser.

Internationell dialog

För två och ett halvt år sedan inleddes en internationell dialog mellan de 14 länderna och givarna inom ramen för Development Assistance Commission (DAC) som är en del av OECD. I dialogen ingår även FN genom United Nations Development Program (UNDP). Inom undergrupper diskuteras fred och säkerhet under ledning av Storbritannien och Världsbanken, medan Sverige har det övergripande ansvaret för undergruppen om finansiella frågor. De 14 ländernas samarbete inom den internationella dialogen leds av Östtimor genom finansminister Emilia Pires samt Storbritannien. Resursflöden till denna typ av situationer uppvisar en stor skevhet. En tredjedel av allt bistånd går förvisso till konflikttrubbade länder men hälften av denna volym går till Irak, Afghanistan, Demokratiska Republiken Kongo och Sudan. Östtimor har nu åtta miljarder dollar i en oljefond och har när det gäller säkerhet lärdomar att dela med sig av till Kongo.

Konferensen resulterade i ett gemensamt uttalande

av en grupp konfliktländer (som valt att kalla sig G7+). Uttalandet tog fasta på problematiken med att leva upp till millenniemålen i dessa länder och drog upp riktlinjerna för vad bistånd borde fokusera på inom den politiska processen, stats- och säkerhetsbyggnad samt social service. Konferensen enades om "Dili-deklarationen", två sidor med åtta åtgärder att genomföra och förslag inom fyra områden för utarbetandet av en internationell handlingsplan till Fourth High Level Forum (HLF4) som hålls i Sydkorea under hösten 2011.

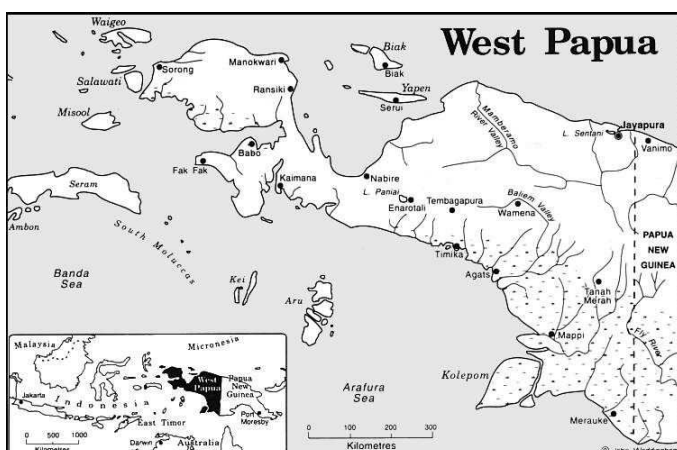
Statsbyggnad tar tid

Stats- och fredsbyggnad är utdragna processer. Östtimor arbetar intensivt med att hantera sin interna politiska process och att förstärka sin nationella kapacitet. Historiskt sett brukar denna typ av processer ta 50-75 år att fullfölja. Långsiktighet i engagemanget är därför centralt. Att ro i land med den uppgiften är en förutsättning för återuppbyggnaden av samhället. Bistånd är en komplex process, inom vilken det gäller att bygga på redan gjort arbete istället för att börja om på nytt och att förstå lokala förhållanden. Östtimor har sedan 1999 mottagit stora summor utländskt bistånd men folket har förblivit fattigt, eftersom pengarna bland annat inte gynnat den lokala ekonomin.

Du kan läsa Dildeklarationen och uttalandet från G7-mötet (bilaga) i original på Östtimorkommitténs webbplats, <http://www.osttimorkommitten.se>. Välj "Övrigt" ur menyn i högerspalten. På sidan med "Diverse texter" väljer Du "Allmänt" i innehållsförteckningen. Sedan kan du klicka på "läsa Dildeklarationen (på engelska) här...".

Det var intressant att få veta att Henrik under sin vecka i Dili hade hyrt en taxichaufför och följt med honom till hans hemby. Där berättade chauffören hur milisen efter folkomröstningen hade dödat några människor i byn och sedan systematiskt plundrat byn på de få ägodelar som fanns innan de höllde in fotogen i husen för att sedan tända på. Timoresers trauman är inte direkt synliga men finns överallt i samhället. Detta trauma tar sig många olika uttryck och måste hanteras.

Gabriel Jonsson och Tommy Pollak

Stöd människorna i Papua och Östtimor genom att bli medlem i Föreningen ett Fritt Papua eller Östtimorkommittén. Föreningarna arbetar för att i Sverige sprida information om Papua respektive Östtimor och ländernas folk och kultur samt verka för att Sverige ska stödja dem. Medlemsavgiften är 150 respektive 200 kronor.

Att prenumerera på Merdeka & ÖsttimorInformation är ett annat sätt. Sätt in 125 kr på plusgirokonto 181 92-5

B

Porto betalt

Avsändare:
Östtimorkommittén
c/o Pollak
Wiboms väg 12
171 60 SOLNA

Kom ihåg att anmäla adressändring.

Aceh—kortfakta

Belägenhet	Norra spetsen av ön Sumatra	Parlament	-
Yta	58 375,63 km ²	Huvudstad	Banda Aceh, 224 209 invånare 2010
Högsta berg	-	President	-
Klimat	-	Guvernör	Irwandi Yusuf
Befolkning	4 486 570 (2010)	Valuta	Indonesiska rupiah
Etnicitet	Aceheser (50%), javaneser (16%), gayo lut (7%), gayo luwes (5%), alas (4%), singkil (3%), simeulue (2%) (på ön Simeulue), kineser	Näringsliv	Olja, gas, jordbruk, fiske
Språk	Indonesiska och acehnesiska (talas av omkring tre miljoner människor (1999), främst Aceh i Indonesien och i delar av Malaysia. Det är ett sundasulawesiskt språk i den malajo-poly-nesiska delen av den austronesiska språkfamiljen) Historiskt har språket skrivits med jawi, ett modifierat arabiskt alfabet. Numera används det latinska alfabetet med de extra bokstäverna é, è, ë, ö och ô.	Rörelsen för ett fritt Aceh (GAM) startade 1976 ett gerillakrig för regionens självständighet från Indonesien. Den före detta finske presidenten Martto Ahtisaari agerade fredsmedlare mellan GAM och den indonesiska staten vilket ledde till ett fredsavtal i augusti 2005. Avtalet var delvis en följd av jordbävningen i Indiska oceanen 2004 som drabbade Aceh mycket hårt med minst 230.000 omkomna och 400.000 hemlösa. Vid Sumatra bildades över 20 meter höga vågor. Från september 2005 till december 2006. övervakades läget av Aceh Monitoring Mission (AMM) skapad av EU och ASEAN under ledning av den nederländske diplomaten Pieter Feith. Även sedan dess tycks avtalet fungera ganska väl.	
Religion	Muslimer (98%)	Källor:	Wikipedia, http://en.wikipedia.org/wiki/Aceh och svenska Wikipedia, http://sv.wikipedia.org/wiki/Aceh
Styrelseskick	Autonom region i republiken Indonesien uppdelad i 18 distrikt och 5 städer		

Tommy Pollák

www.globalarkivet.se

ETT ARKIV FÖR RÄTTVIS UTVECKLING

Öppen och fri tillgång till föreningsmaterial
& tidskriftsartiklar om globala rättvisefrågor.

LADDA NER

SPRID VIDARE!

Östtimorkommitténs webbplats på internet har adressen <http://www.osttimorkommitten.se>. Där finns en mängd material om Östtimor, bland annat till svenska översatta nyhetsnotiser om Östtimor och alla nummer av Merdeka & Östtimor-Information sedan juni 2001. Du kan lätt se vad som tillkommit sedan sist genom att klicka på *Nytt på webbplatsen* i höger-spaltens meny. Väljer Du *Merdeka/Östtimor-Information* kan Du hitta en länk till *Globalarkivet*. I detta kan Du söka efter artiklar för geografiska områden och andra begrepp, till exempel de flesta av artiklarna i *Merdeka & ÖsttimorInformation*.